

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника
Юридичний інститут

Кафедра теорії та історії держави і права

Присташ Л.Т.

Історія держави і права України

Методичні вказівки з самостійної роботи для студентів І-го курсу
денної форми навчання

Івано-Франківськ
2014

ББК 679(4УКР)

П75

Рекомендовано до друку Рішенням Вченої ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Рецензенти:

Адамович Сергій Васильович –доктор історичних наук, професор кафедри теорії та історії держави і права Прикарпатського національного університету ім.. В. Стефаника.

Книш Віталій Васильович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії держави і права Івано-Франківського університету права ім.. Короля Данила Галицького.

Присташ Л.Т.

П.75 Історія держави і права України [текст]: методичні вказівки для студентів I-го курсу денної форми навчання

/ Л.Т.Присташ. - Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013.-с.

Методичні вказівки з «Історії держави і права України» вміщують тематику завдань для самостійного опрацювання, методичні поради з питань самостійної роботи, список рекомендованої літератури, і має надати допомогу студентам у виробленні уміння самостійно вивчати історію держави і права України, аналізувати законодавчі акти, формулювати і обґрунтовувати історико - теоретичні висновки та узагальнення.

Вказівки призначені для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4 Укр)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ.

Тема. Держава і право Галицько-Волинського князівства.

Тема . Конституція Пилипа Орлика

Тема . Апарат управління Галичиною у складі Австрії та Австро –Угорщини

Тема. Суспільно-політичний устрій і право України після ліквідації української державності (I пол.. 19 ст.).

Тема . Відродження Української державності (1917- 1920 рр.)

Тема . Конституція Української Народної Республіки 1918 року

Тема . Утворення Української Соціалістичної Радянської Республіки та становлення радянського права в Україні (1917-1920рр.)

Тема .Нова економічна політика

РОЗДІЛ ІІІ. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Розділ I. Загальні методичні вказівки.

Самостійна робота є невід'ємною частиною кредитно-модульної системи організації навчального процесу, яку студент добре запам'ятовує і від якої одержує найбільшу користь, тому для неї відводиться істотне місце в навчальному процесі.

Самостійна робота спрямована на закріплення, розширення, поглиблення знань, одержаних на лекційних та семінарських заняттях і передбачає прищеплення навиків і вмінь роботи з науковою та навчальною літературою, нормативними актами, вироблення аналітичного мислення, формування власної думки.

В методичному посібнику вміщуються методичні поради до кожної теми, що допомагає студентові зорієнтуватися в навчальному матеріалі і вичерпно дати відповіді на поставлені завдання. Саме цьому також сприяє запропонований у посібнику обширний список літератури.

Для повного розуміння змісту самостійної роботи студентові необхідно з'ясувати предмет науки Історії держави і права України – це історія виникнення, змін і розвитку типів та форм держави і права, а також конкретних державних органів і правових інститутів народів, що населяли і населяють територію України. Треба зауважити, що історія держави і права вивчає політичні та правові інститути практично аж до сьогодення, тому вона стикується з чинним правом, допомагаючи певною мірою зрозуміти його сутність, негативні та позитивні сторони.

Даний методичний посібник покликаний допомогти студентам успішно виконати самостійну роботу з дисципліни «Історія держави і права України», а також навчити їх органічно поєднувати лекційну форму навчання з самостійною роботою над підручниками, посібниками, збірниками документів, довідковою літературою.

Отримані з даного методичного посібника навички студенти успішно зможуть використати під час виконання самостійної роботи з інших навчальних дисциплін.

Крім того, вивчення найважливіших пам'яток права вважається необхідною умовою не лише для підвищення якості історико-правової підготовки студентів та їхньої загальної юридичної культури, але й є суттєвою передумовою якісного засвоєння галузей права.

Процес виконання самостійної роботи з дисципліни «Історія держави і права України» дозволяє студенту сформувати навички аналізу історичного процесу державотворення України та розвитку її законодавства, розглянути взаємозв'язки державних структур (органів влади, судових органів, органів управління тощо), правових інститутів (окремих норм, галузей законодавства), правову культуру. Також виконання самостійної роботи сприяє розвитку у студента навичок дослідницького характеру, вміння працювати з науковою літературою, правовими першоджерелами та самостійно напрацьовувати висновки.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ.

Тема. Держава і право Галицько-Волинського князівства.

1. Галицько-Волинська держава за правління Данила Галицького.
2. Міста та міське населення Галицько-Волинського князівства.
3. Джерела права Галицько-Волинського князівства.

Список літератури:

1. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь – Київ: Вид. дім “Альтернативи”, 1998.
2. Історія держави і права України. Академічний курс в 2-х томах / за ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина/. – К.: “ІнЮре”, 2000.
3. Хрестоматія з Історії держави і права України в 2-х томах./за ред..В.Д.Гончаренка. –К.,2000
4. В. Кульчицький, Б. Тищик, І. Бойко Галицько-Волинська держава (1199-1349). – Львів: “Бібльос”, 2006.
5. Галицько-Волинський літопис (за Іпатіївським списком).У кн. “Галицько- Волинська держава XII-XIV ст.”. – Львів: Світ, 2002.
6. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007.
7. Трофанчук Г.І.. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

При вивченні даної теми необхідно зібрати матеріал щодо зусиль Данила Галицького по розширенню та зміцненню Галицько-Волинського князівства, зокрема з 1230 року. Крім боротьби з зовнішніми ворогами, треба звернути увагу на підкорення Данилом бунтівних галицьких бояр. Важливо з'ясувати якими були стосунки Данила з римським папою, Батиєм, Міндовгом.

Необхідно опрацювати матеріал стосовно виникнення та розвитку нових міст у Галицько-Волинській державі, починаючи з середини XIII ст. Треба звернути увагу на особливості укладу галицьких міст, зокрема на ремісниче виробництво, торгівлю, гончарне ремесло, ювелірну справу, ливарство.

Вивчаючи правотворення у Галицько-Волинському князівстві, треба звернути увагу на звичаї, князівське законодавство, магдебурзьке право, церковне право. Зокрема, треба здійснити аналіз “Грамоти князя Івана Берладника” 1134р, “Рукописання” та ін. джерел права.

Тема . Конституція Пилипа Орлика

1. Принципи управління та діяльності органів державної влади за Конституцією Пилипа Орлика.
2. Регулювання економічних та фінансових питань.
3. Питання соціального забезпечення козаків, вдів, сиріт.

Список літератури:

1. Історія української Конституції: Упорядники: А. Слюсаренко, М. Томенко. – К., 1997.
2. Петрів М. Конституція України 1710 року. – К., 1997.
3. Історія держави і права України. Академічний курс в 2-х томах / за ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина/. – К.: “ІнЮре”, 2000.
4. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007

Методичні рекомендації

Вивчаючи дану тему, треба з'ясувати принципи, на яких ґрунтувалася Конституція Пилипа Орлика, зокрема принцип розподілу влади на законодавчу, виконавчу та судову. Варто проаналізувати статті Конституції, якими передбачався контроль над економікою держави та боротьба з фінансовими зловживаннями з боку козацької старшини. Треба охарактеризувати положення Конституції щодо соціального забезпечення родин козаків, вдів, сиріт.

Тема . Апарат управління Галичиною у складі Австрії та Австро –Угорщини.

1. Органи урядової адміністрації в Галичині.
2. Органи крайового самоврядування.

3. Організація управління Львова та інших міст.
4. Судова система.

Список літератури:

1. Кульчицький В.С., Бойко І.Й., Лісна І.С. Організація самоврядування в Галичині за часів австрійського панування./ Вісник львівського у-ту. Серія Юридична. Львів, 2001.
2. Кульчицький В.С., Бойко І.Й., Мікула О.І., Настасяк І.Ю. Апарат управління Галичиною у складі Австро-Угорщини. – Львів: “Тріада плюс”, 2002.
3. Кульчицький В.С., Бойко І.Й. Система судових органів Галичини у складі Австро-Угорщини// Право України, 2001. - № 11.
4. Хрестоматія з Історії держави і права України в 2-х томах./за ред..В.Д.Гончаренка. –К.,2000
5. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007
6. Трофанчук Г.І.. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

При підготовці даної теми необхідно з’ясувати правове регулювання організації і функціонування органів урядової адміністрації (крайовий начальник або намісник, крайова фінансова дирекція, крайова шкільна Рада, повітові старости, війти, бурмістри), а також органів крайового самоврядування (Крайовий сейм) та повітового і сільського самоврядування (повітові і громадські ради).

Вивчаючи організацію управління Львова та інших міст, треба здійснити аналіз Регламенту від 18 вересня 1872 року, яким визначено порядок діяльності львівської міської ради.

Аналізуючи судову систему, яка діяла в період австрійського панування на західноукраїнських землях, треба з’ясувати юрисдикцію шляхетських, міщанських, церковних судів, а також систему апеляційних судів та спеціальних судів (військові, торгові, промислові і ін.)

Тема. Суспільно-політичний устрій і право України після ліквідації української державності (I пол. 19 ст.).

1. Розпад феодально-кріпосницького устрою та формування капіталістичного ладу.
2. Суспільний лад.
3. Державний устрій:
 - а) центральні органи влади;
 - б) місцеві органи влади;
4. Збройні сили.
5. Судова система.
- 6.. Джерела та характерні риси права.

Список літератури:

1. Российское законодательство X-XX веков. - М., 1991. Т. 8 або Хрестоматія по истории государства и права СССР. - М., 1990.
2. Історія держави і права України. У 2-х частинах. /за ред. А.Й.Рогожина. – К.: “ІнЮре”, 1996.
3. Хрестоматія з історії держави і права України у 2-х томах. / за ред. В.Д.Гончаренка. – К., 2000.
4. Музиченко П. Історія держави і права України. – Одеса, 2000.
5. І.Я.Терлюк Історія держави і права України. Навчальний посібник-практикум. – Львівський інститут внутрішніх справ. – К.:”Атіка”, 1999.
6. О.Кузьмінець, В.Калиновський, П.Дігтяр. Історія держави і права України. Навчальний посібник. – К.: В-во “Україна”, 2000.
7. Історія держави і права України. Навчальний посібник / за ред. А.С.Чайковського. – К.: “ЮрінкомІнтер”, 2000.
8. Історія держави і права України. Академічний курс в 2-х томах. / за ред. В.Я.Тація, А.Й.Рогожина. – К.: “ІнЮре”, 2000.
9. Історія держави і права України у 2-х томах / за ред. В.Я. Тація / - К., 2003.
- 10.Петро Захарченко. Історія держави і права України. - К.: "Атіка", 2005.
- 11.Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. Підручник. - К.: Ін-Юре, 2007.
- 12.Історія держави і права України. Навчальний посібник. Іванов В., 2007.

Методичні рекомендації

При підготовці даної теми необхідно звернути увагу на товарний характер поміщицьких господарств, швидке зростання обсягу промислового виробництва, перетворення мануфактур на промислові виробництва. Треба проаналізувати низку нормативних актів, якими українська шляхта зрівнюється в правах з російським дворянством, зокрема: Указ «О малороссийских чинах...» 1835р., «О розборе шляхты в западных губерниях...» 1831 року, та ін. Також звернути увагу на виникнення нової суспільної групи «рабочие люди». Ознайомившись зі змістом інвентарної реформи 1847-1848 рр. З'ясувати особливості місцевого управління в Україні в зв'язку з поширенням на її теренах російського управління через губернаторів та генерал-губернаторів. Також треба детально ознайомитись з кодифікацією права України, зокрема, зі змістом «Збірника малоросійських прав» 1807р., Зводу місцевих законів західних губерній 1838р. та ін.

Тема . Відродження Української державності (1917- 1920 рр.)

1. Місцева влада і місцеве самоврядування. (період Центральної Ради)
 - а) в Декларації Генерального Секретаріату від 10 липня 1917 року
 - б) в Декларації Генерального Секретаріату від 12 жовтня 1917 року
 - в) в III Універсалі Центральної Ради
 - г) в IV Універсалі Центральної Ради
 - д) в Конституції УНР
2. Законодавча діяльність Української держави (період гетьманства П. Скоропадського)
 - а) Закон про громадянство Української Держави від 2 липня 1918 року
 - б) Закон про порядок призначення осіб на урядову службу від 24 липня 1918 року
 - в) Закон про утворення Державного Сенату від 8 липня 1918 року
3. Законодавство Директорії
 - а) Закон про утворення в складі Міністерств Української Народної Республіки Міністерства у справах Західної області республіки (Галичини) від 4 липня 1919 року
 - б) Закон про відновлення гарантій недоторканості особи на території Української Народної Республіки від 23 лютого 1919 року
 - в) Закон про місцеві конгреси і ради трудового народу від 6 березня 1919 року

Список літератури:

1. Українська революція. Документи 1919-1920 рр. / під. ред. Гунчак Т./ – Нью-Йорк, 1984.
2. Українська Центральна Рада. Документи і матеріали у двох томах. – К. 1996-1997.
3. Українське державотворення: невитребований потенціал. Словник-довідник. – К.: Либідь, 1997.
4. О.Л. Копиленко, М.Л. Копиленко “Держава і право України (1917-1920)”. – “Либідь”, 1997.
5. Хрестоматія з Історії держави і права України в 2-х томах./за ред..В.Д.Гончаренка. –К.,2000
6. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007
Трофанчук Г.І.. Історія держави і права України [Текст]:
7. Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

В ході підготовки до заняття необхідно проаналізувати зміст вказаних нормативно-правових актів, які врегульовували питання організації і діяльності місцевих органів влади і самоврядування в період Центральної Ради (губерніальних, повітових, волосних народних рад, губернських та повітових комісарів, рад робітничо-селянських і солдатських депутатів).

Готуючи 2 та 3 питання даної теми, треба здійснити аналіз вказаних Законів Української держави (періоду гетьманства П. Скоропадського) та Директорії.

Тема . Конституція Української Народної Республіки 1918 року

1. Всенародні збори УНР – порядок формування, компетенція
2. Суб'єкти законодавчої ініціативи
3. Інститут політичної відповідальності
4. Права національних меншин

Список літератури:

1. Яковлів А. Основи Конституції УНР// Розбудова держави. – К., 1992, № 5.
2. Історія української Конституції. Упорядники: А. Слюсаренко, М. Томенко. К., 1997р.
3. Тищик Б.Й., Вівчаренко О.А. Українська Народна Республіка. 1918-1923 р.р. – Коломия, 1994.
4. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1990.
5. Хрестоматія з Історії держави і права України в 2-х томах./за ред. В.Д.Гончаренка. –К.,2000
6. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007
7. Трофанчук Г.І.. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

При підготовці даної теми треба з'ясувати порядок формування, компетенцію Всенародних зборів – вищого органу (парламенту) УНР, здійснити аналіз демократичних положень Конституції УНР щодо суб'єктів законодавчої ініціативи, а також щодо політичної відповідальності Ради Міністрів або окремих її членів в разі висловлення їм недовіри більшістю парламенту.

Необхідно вивчити положення Конституції УНР, в яких закріплювались права національних меншин, зокрема право на національно-персональну автономію в межах УНР, утворення Національних Союзів з своїми органами влади.

Тема . Утворення Української Соціалістичної Радянської Республіки та становлення радянського права в Україні (1917-1920рр.)

1. I Всеукраїнський з'їзд Рад 11 грудня 1917р.
2. II Всеукраїнський з'їзд Рад 17 березня 1918р.
3. Радянські органи влади і управління.
4. Воєнно-політичний союз з РСФСР та іншими радянськими республіками.
5. Органи управління народним господарством.
6. Характеристика цивільного права.
7. Основні риси сімейного права.
8. Характеристика земельного та колгоспного права.
9. Трудове право.
10. Основні риси кримінального та кримінально-процесуального права.
11. Цивільно-процесуальне право.

Список літератури:

1. История государства и права Украинской ССР. В трех томах. - Т. 1-2.- К., 1987.
2. Історія держави і права України. / За ред. А.И. Рогожина. – Т. 1-2. – К., 1996.
3. Історія держави і права України. Академічний курс в 2./ за ред. В.Я. Тація, А.И. Рогожина. – К.: «ІнЮре», 2000.
4. Історія держави і права України. Навчальний посібник / за ред. А.С.Чайковського.- К.: «ЮрінкомІнтер», 2000.
5. Кузьминець О., Калиновський В., П.Дігтяр. Історія держави і права України. Навчальний посібник. – К.: «Україна», 2000.

6. Мироненко О.М., Римаренко Ю.І., Чехович В.Л. Українське державотворення: Не вистребуваний потенціал: Словник-довідник. – К., 1997.
7. Музиченко П. Історія держави і права України. – Одеса, 2000.
8. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. – К., 2001.
9. История государства и права СССР/Под. ред./О.П.Титова. – М., 1988. – Ч.1.
10. История государства и права СССР/Под.ред. О.И.Чистякова и Ю.С.Кукушкина. – Т.1-2. - М., 1985-1986.
11. Історія держави і права України. – Т.1-2.К., 1967.
12. История отечественного государства и права /Под.ред.О.И. Чистякові. – Ч.1. – М., 1996.
13. История советского государства и права. В трех книгах. – М.,1968-1985.
14. Грушевський М.С. Історія України-Русі. В 11 томах,12 книгах. – К.,1991-1997.
15. Жуковський Л., Субтельний О., Нарис історії України.- Львів, 1991.
16. Історія русів. – К.,1991.
17. Историография истории Украинской ССР.- К., 1986.
18. Історія України. Нове бачення. У 2-х т. – К., 1995.
19. Крип'якевич І.П., Історія України. – Львів 1990 (або 1992).
20. Конституційні акти України 1917-1920рр. – К.,1992.
21. Хрестоматія з історії держави і права України у 2-х томах – за ред. В.Д. Гончаренка. – К.,2000.
22. Історія держави і права України у 2-х томах/ За ред. В.Я. Тація/. – К., 2003.
23. Петро Захарченко. Історія держави і права України. – К.: «Атіка», 2005.
24. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й., Історія держави і права України/ видання 2-е. – К., «Атіка», 2006.
25. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007.
26. Трофанчук Г.І. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

Готуючи дану тему, необхідно зосередитись на завданнях щодо захисту диктатури пролетаріату, які суттєво впливали на процес створення радянського права. Це, насамперед, усунування засобів виробництва. Треба з'ясувати шляхи створення державної власності (націоналізація землі, фабрик, заводів, домобудівель і ін.).

Розкриваючи основні риси земельного права, треба проаналізувати постанову Раднаркому РСФРР від 5 листопада 1917 р. “Про перехід землі в розпорядження земельних комітетів” та Закон від 27.01.1917 року “Про соціалізацію землі”, якими закріплювалося право розпорядження землею за Радами і волосними земельними комітетами.

Трудові відносини в даний період регулювалися Кодексом законів про працю РСФРР від 10.02.1918р. В Конституції УССР 1919 р. закріплювався обов’язок всіх громадян працювати.

Треба також охарактеризувати положення “Керівних засад з кримінального права РСФРР”, які було введено в Україні 4 серпня 1920р.

Тема .Нова економічна політика

1. Зовнішньоекономічна політика України на початку 20-х років.
2. Внутрішнє становище України.
3. Правове регулювання НЕПу в Україні
 - а) Законодавчі акти щодо відбудови сільського господарства
 - б) Формування системи планових органів
 - в) Розвиток орендних відносин у промисловості
 - г) Законодавче регулювання торгівлі
 - д) Згортання НЕПу

Список літератури:

1. История государства и права Украинской ССР. В трех томах. - Т. 1-2.- К., 1987.
2. Історія держави і права України. / За ред. А.И. Рогожина. – Т. 1-2. – К., 1996.
3. Історія держави і права України. Академічний курс в 2./ за ред. В.Я. Тація, А.И. Рогожина. – К.: «ІнЮре», 2000.
4. Історія держави і права України. Навчальний посібник / за ред.. А.С.Чайковського.- К.: «ЮрінкомІнтер», 2000.

5. Кузьминець О., Калиновський В., П.Дігтяр. Історія держави і права України. Навчальний посібник. – К.: «Україна», 2000.
6. Мироненко О.М., Римаренко Ю.І., Чехович В.Л. Українське державотворення: Не витребуваний потенціал: Словник-довідник. – К., 1997.
7. Музиченко П. Історія держави і права України. – Одеса, 2000.
8. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. – К., 2001.
9. История государства и права СССР/Под. ред./О.П.Титова. – М., 1988. – Ч.1.
10. История государства и права СССР/Под.ред. О.И.Чистякова и Ю.С.Кукушкина. – Т.1-2. – М., 1985-1986.
11. Історія держави і права України. – Т.1-2.К., 1967.
12. История отечественного государства и права /Под.ред.О.И. Чистякові. – Ч.1. – М., 1996.
13. История советского государства и права. В трех книгах. – М.,1968-1985.
14. Грушевський М.С. Історія України-Русі. В 11 томах,12 книгах. – К.,1991-1997.
15. Жуковський Л., Субтельний О., Нарис історії України.- Львів, 1991.
16. Історія русів. – К.,1991.
17. Историография истории Украинской ССР.- К., 1986.
18. Історія України. Нове бачення. У 2-х т. – К., 1995.
19. Крип'якевич І.П., Історія України. – Львів 1990 (або 1992).
20. Конституційні акти України 1917-1920рр. – К.,1992.
21. Хрестоматія з історії держави і права України у 2-х томах – за ред. В.Д. Гончаренка. – К.,2000.
22. Історія держави і права України у 2-х томах/ За ред. В.Я. Тація/. – К., 2003.
23. Петро Захарченко. Історія держави і права України. – К.: «Атіка», 2005.
24. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. Підручник. – К.: Ін-Юре, 2007.
25. Історія держави і права України. Навч.посібник. Іванов В.,2007
- 26.Трофанчук Г.І.. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. – Рек. МОН. – К.:Юрінком Інтер, 2010.

Методичні рекомендації

При підготовці даної теми необхідно розпочати з аналізу таких нормативно-правових актів як постанова Раднаркому УСРР від 29 березня 1921р. “Про натуральний податок на зернові продукти” та постанова Раднаркому УСРР від 28 травня 1921 р. “Про натуральний податок на хліб, картоплю та олійне насіння”, якими визначався порядок обчислення розміру податку для кожного сільського господарства, що забезпечувало перехід до нової економічної політики в сфері сільського господарства.

Необхідно звернути увагу на зміни в організації управління дрібними підприємствами, які передавалися в оренду комнезам, артілям, кооперативам, що сприяло виникненню в Україні нової буржуазії – непманів, а також на стимулювання розвитку державної і кооперативної торгівлі, скасування трудової повинності, трудових мобілізацій, зміну системи оплати праці.

РОЗДІЛ III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

3.1.Підручники, посібники, фундаментальні курси

Основні підручники і посібники

1. История государства и права Украинской ССР. В трех томах. — Т. 1-2.. — К., 1987.
2. Історія держави і права України. /За ред. А.И.Рогожина. — Т. 1-2.— К., 1996.
3. Мироненко О.М., Римаренко Ю.І., Чехович В.Л. Українське державотворення: Невитребуваний потенціал: Словник-довідник. — К., 1997.

4. Кульчицький В. С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. — Львів, 1996.
5. Історія держави і права України. Академічний курс в 2-х томах / За ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина. — К.: “ІнЮре”, 2000.
6. Історія держави і права України. Навчальний посібник / За ред. А.С. Чайковського. — К.: “ЮрінкомІнтер”, 2000.
7. Кузьминець О., Калиновський В., П. Дігтяр. Історія держави і права України. Навчальний посібник. — К.: “Україна”, 2000.
8. Мироненко О.М., Римаренко Ю.І., Чехович В.Л. Українське державотворення: Невитребуваний потенціал: Словник-довідник. — К., 1997.
9. Музиченко П. Історія держави і права України. — К., 2001.
10. Кульчицький В. С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. — Одеса, 2000.
11. Історія держави і права України в 2-х томах / За ред. В.Я. Тація. — К., 2003.
12. Петро Захарченко. Історія держави і права України. — К.: “Атіка”, 2005.
13. Кульчицький В. С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України / Вид. 2-ге. — К.: “Атіка”, 2006.
14. Кульчицький В. С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. — К.: “ІнЮре”, 2007.
15. Історія держави і права України. Навчальний посібник. Іванов В., 2007.
16. Трофанчук Г.І. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. — Рек. МОН. — К.:Юрінком Інтер, 2010.

1.2. Інші підручники і посібники юридичного характеру

1. Барбах Б., Леснодарський Б., Пиетрчак М. История государства и права Польши. — М., 1980.
2. Владимирский-Буданов М.Ф. Обзор истории русского права. — 6-е изд. — К., 1909. (Див. також Ростов-на Дону, 1995).
3. История государства и права СССР /Под ред. /О. П. Титова. — М., 1988. — 4.1.
4. История государства и права СССР/Под ред. О.И.Чистякова и Ю.С.Кукушкина. —Т. 1-2.—М., 1985-1986.
5. Історія держави і прана України. — Т. 1-2. К., 1967.
6. История отечественного государства и права /Под. ред. О.И.Чистякова. — 4.1. — М., 1996.
7. История советского государства и права. В трех книгах. — М., 1968-1985.
8. Исаев И.А. История государства и права России. Курс лекций. — М., 1996.
9. История государства и права СССР (Под. ред. Г. С. Каминского и А.Ф.Гончарова. — 4.1 -М., 1972
10. Клеандров В.М., Яковлев Л.С. История государства и права России ХУП-XX в.в. (до октября 1917). Курс лекций. — М., 1992.
11. Кульчицький В.С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. — Львів, 1996.
12. Лашенко Р. Лекції по історії українського права. 4.1. Княжа доба. —Прага, 1923; 4.2. Литовсько-польська доба. — Прага. 1924.
14. Чубатий М. Огляд історії українського права. — К., 1994.
15. Юшков С.В. История государства и права СССР. — 4.1 — М., 1961.
16. Історія держави і права України/ За ред. В.Г. Гочаро. Навчальний посібник. — К., 1996.
17. Історія держави і права України. Навчальний посібник. Іванов В., 2007.
18. Трофанчук Г.І. Історія держави і права України [Текст]: Григорій Іванович Трофанчук. — Рек. МОН. — К.:Юрінком Інтер, 2010.

1.3. Підручники і посібники загальноісторичного характеру.

1. Бантыш-Каменский Д.Н. История Малой России. — К., 1993.
2. Василенко Н.П. Очерки по истории Западной Руси и Украины. — К., 1916.
3. Грушевський М. С. Історія України-Русі. В 11 томах, 12 книгах. — К., 1991-1997.
4. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. 2-е изд. — К., 1993.
5. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. — К., 1990.
6. Дорошенко Д. І. Нарис історії України. У 2-х т. — К., 1992.
7. Дорошенко Д.І. Історія України 1917-1923. Т.1-2. — Ужгород, 1930-1932.
8. Жуковський Л., Субтельний О. Нариси історії України. — Львів, 1991.
9. Історія русів. — К., 1991.
10. Істориографія історії Української ССР. — К., 1986.
11. Історія України. Курс лекцій у двох книгах. — К., 1991-1992.
12. История Украины. В 10 томах. — К., 1981 -1985.
13. Історія України. Нове бачення. У 2-х т. — К., 1995.
14. Карр Э. История Советской России. — Кн. 1. — М., 1990.
15. Коваль М.В., Кульчикий СВ., Курносів В.О. Історія України. — К., 1992.
16. Крип'якевич І.П. Історія України. — Львів, 1990 (або 1992).
17. Любавский М.К. Очерк истории Литовско-русского государства до Люблинской унии включительно. — М., 1910.
18. Любавский М.К. Очерк истории Литовско-русского государства. — Изд. 2-е — М., 1915.
19. Нагаєвський І. Історія Української держави двадцятого століття. — Львів, 1993.
20. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України. — Т.І-2 - К., 1992.
21. Субтельний О. Історія України. — К., 1991.

2. Документи і нормативні матеріали

2.1. Основні збірники.

1. Василенко М.П. Матеріали до історії українського права. — К., 1929.
2. Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы. — Т. 1-3.—М., 1953.
3. Гунчак Т. Українська революція. Документи 1919-1921 рр. — Нью-Йорк, 1984.
4. Законодательные акты Великого княжества Литовского XV-VII в.в. - Л., 1936.
5. Історія держави і права України. Хрестоматія. — К., 1992.
6. Конституційні акти України. 1917-1920 рр. — К., 1992.
7. Літопис руський. — К., 1990.
8. Памятники русского права. В восьми выпусках. — 1952-1961.
9. Історія української конституції (укладачі Слюсаренко А.Г., Томенко М.В.) — К., 1996.
10. Права, за якими судиться малоросійський народ 1943 р. - К, 1997.
11. Российское законодательство X-XX веков. — Т. 1 -8. — М., 1984-1991.
12. Съезды Советов Совета ССР в документах, союзных и автономных Советских Социалистических республик: Сб. документов в томах. — М., 1960.
13. Хрестоматія з історії держави і права України. У 2-х томах — К., 1997.
14. Українська Центральна Рада: Документи і матеріали. У двох томах. —Т. 1-2. —К., 1996.

2.2. Офіційні джерела.

1. Ведомости Верховного Совета СССР. — М., 1938-1991.
2. Весник Центрального Исполнительного Комитета, Совета Народных Комисаров и

Совета Труда и Оборона Союза Советских Социалистических республик. — М., 1923-1924.

3. Відомості Верховної Ради Української РСР. — К., 1937-1991.
4. Відомості Верховної Ради України. — К., 1991 — ...
5. Вісник Генерального Секретаріату України. — 1917-1918.
6. Весник УНР. — 1918.
7. Вісник державних законів і розпоряджень ЗО УНР. — 1919.
8. Державний вісник. — 1918.
9. Звід законів Української РСР. — Т.1-9. — К., — 1982-1989.

10. Зібрання постанов Уряду Української РСР. — К., 1919-1991.
11. Зібрання постанов Уряду України. — К., 1991-1997.
12. Офіційний вісник України. — К., 1997.
13. Собрание узаконений правительства УССР (СУ УССР). 1919-1990.
14. Свод Законов Российской империи.
15. Собрание постановлений правительства Союза Советских Социалистических Республик. (СП СССР). — М. 1938-1949, 1957-1991.
16. Собрание законов и распоряжений Рабоче-крестьянского Правительства Союза Советских Социалистических Республик. — М., 1924-1938.
17. Свод Законов Союза ССР. — Т. 1-11. — М., 1980-1986.

2.3. Інші документальні публікації

1. Адміністративний кодекс УСРР. Текст і коментар. — Харків, 1929.
2. Боротьба за возз'єднання Західної України з Українською РСР. 1917-1939: Збірник документів і матеріалів. — К., 1979.
3. Боротьба трудящих Буковини за соціальне і національне визволення і возз'єднання з Українською РСР. Документи і матеріали. — Чернівці, 1958.
4. Василенко М.И. Збірка матеріалів до історії Лівобережної України та українського права в ХУП-ХУІІІ вв. — К., 1927.
5. Возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі. Збірник документів і матеріалів. — К., 1949.
6. Голод 1921-1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів. — К., 1993.
7. Голод 1932-1933 рр. Документи і матеріали. — К., 1996.
9. Государственная Дума в России в документах и материалах. — М., 1957.
10. Ділова документація Гетьманщини ХVІІ ст.: Збірник документів. — К., 1993.
11. Документи Богдана Хмельницького. 1648-1697р. — Харків, 1961.
12. Закон про вибори до Установчих зборів Української Народної і Республіки. — К., 1917.
13. Збірник законів Української РСР. — Т.1-2. — К., 1974.
14. Из Истории Всероссийской Чрезвычайной комиссии 1917-1921гг.: Сборник документов. — М., 1958.
15. История милиции Украинской ССР в документах и материалах. — [Т.1. 1917-1937.—К., 1969.
16. История Советской Конституции. Сборник документов. 1917-1957. — М., 1957.
17. Історія Радянської Конституції в декретах і постановах радянського уряду. 1917-1936. — К., 1937.
18. Крестьянская реформа в России 1861 года. Сборник документов. — К., 1961.
19. В.И. Ленин и ВЧИ. Сборник документов. — 2-е изд. — М., 1987.
20. Літопис Самовидця. — К., 1971.

21. Манифесты политических сил / Первый штурм., 1990.
22. Мансудов С. Документи з архіву ОДПУ 1921-1927р.р.//Український історичний журнал — 1992. — № 2. - С. 100-111.
23. Мірчук П. Українська повстанська армія 1942-1952. Документи і матеріали. — Львів, 1991.
24. Михайленко П. П., Кондратьев И.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах. — Т.1.: (1917-1987). — К., 1969.
25. На защите революции. Из истории Всеукраинской Чрезвычайной комиссии 1917-1922: Сборник документов. — К., 1971.
26. Отмена крепостного права на Украине. Сборник документов и материалов. — К., 1961.
27. Національні відносини в Україні ХХ ст. Збірник документів і матеріалів. — К., 1994.
28. Образование Союза Советских Социалистических Республик: Сборник документов. — М., 1972.
29. Повісті врем'яних літ. — К., 1990.
30. Постановление Съезда народных депутатов СССР "О политической и правовой оценке советско-немецкого договора о ненападении от 1939 г.", принятое 24 декабря 1989 г. // Радянська Україна. — 1989. — 25 грудня.
31. Права, по которым судится малороссийский народ. — К., 1879.
32. Радянська Україна в роки громадянської війни: Збірник документів і матеріалів — К., 1957-1962.
33. Радянська Буконина. Документи і матеріали. — К., 1967.
34. Революция 1905-1907 гг. на Украине. Сборник документов и материалов. В 2-х томах. — К., 1955.
35. Саксонское зеркало. Памятники, комментарии, исследования. — М.Д985.
36. Сборник действующих постановлений Пленума Верховного суда СССР (1924-1957 гг.).—М., 1958.
37. Собрание малороссийских прав 1807 г. — К., 1926.
38. Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. — К.,1993.
39. Советская Украина в годы Великой Отечественной войны 1941-1945. Документы и материалы. — К., 1985.
40. Статут Великого княжества Литовского 1529 года. Текст, перевод и словарь-комментарии.— Минск, 1960.
41. Статут Великого княжества Литовского 1588 года. Тексты. Справочник. Комментарии. — Минск, 1989.
42. Статут Великого княжества Литовского с подведением и надлежащих местах ссылки на конституции, приличные содержанию оного:
Пер. с польского. —Ч. 1-2. СПб., 1811.
43. Суспільно-політичний розвиток західних областей УРСР. 1939-1989: Збірник документів і матеріалів. — К., 1989.
44. Хрестоматия по истории государства и нрава СССР. Дооктябрьским период. — М., 1990.
45. Хрестоматія з історії Української РСР. — Т. 1-8.— К., 1963.
46. Хронологічне зібрання законів, указів Президії Верховної Ради, постанов і розпоряджень уряду Української РСР. — Т. 1-8. — К., 1963.
47. Шляхом Жовтня. Борьба трудящих Закарпаття за національне визволення, за возз'єднання з радянською Україною: Збірник документів. — Т. 1-5. — Ужгород, 1957-

1967.

48. Хрестоматия по истории СССР с древнейших времен до конца XX в. / под. ред. М.Н.Тихомирова — М., 1960.

49. Экстракт из указов, инструкции и учреждений ... Сената 1786 года. /Под. ред. Н.Василенко. Вип. 2. — Чернігів, 1902.

3. *Енциклопедичні і довідкові видання*

1. Большой энциклопедический словарь. — М., 1997.
2. Большая советская энциклопедия. — 3-е изд. — Т. 1-30. — М., 1969-1978.
3. Великая Октябрьская Социалистическая революция. Энциклопедия. — М., 1987.
4. Великая Отечественная Война. 1941-1945.: Словарь-справочник/ Н.Г.Андронников, А. С.Галицин, М.М.Кириян и др. — 2-е изд. — М.: Политиздат, 1988.
5. Великий Жовтень і громадянська війна на Україні. Енциклопедичний довідник. — К., 1987.
6. Гражданская война в СССР. — В 2-х т. — М.: Воениздат, 1980.
7. Енциклопедія українознавства. Загальна частина. Т. 1-3. — К., 1994.
8. Енциклопедія українознавства. Словникова частина. — Т.1-11. — Л., 1993-1997.
9. Етнонаціональний розвиток України. Терміни, визначення, персоналі. — К., 1993.
10. Мала енциклопедія етнодержавства. — К., 1996.
11. Новый энциклопедический словарь. /Брокгауз, Ефрон. — Т. 1-29. — М., 1911-1916.
12. Радянська енциклопедія історії України. — Т. 1-4. — К., 1972.
13. Советская историческая энциклопедия. — Т. 1-16. — М., 1961-1976.
14. Українська радянська енциклопедія. — Т. 1-12. — К., 1977-1984.
15. Энциклопедический словарь / Брокгауз и Ефрон. — Т. 1-43. — М., 1890-1907.
16. Энциклопедический словарь Гранат. - 7-е изд. — Т. 1-58. — М., 1910-1948.

4. *Спеціальна література з окремих проблем історії держави і права України,*

1. Аврех А.Я. П.А. Столыпин и судьбы реформ в России. — М., 1991.
2. Александренко Г. Конституція УСРР і СРСР — Х., 1928.
3. Антонович В.Б. Про козацькі часи в Україні. — К., 1941.
4. Антонович В.Б. Очерк истории Великого княжества Литовского до половины XX ст. — К., 1978.
5. Бабій Б.М. Очерк развития правовых исследований в Украинской ССР. 1917-1984. - К., 1984.
6. Бабій Б.М. Місцеві органи державної влади Української РСР в 1917-1920 рр. - К., 1956.
7. Бабій Б.М. Возз'єднання Західної України з Українською РСР. — К., 1954.
8. Бабій Б.М. Українська радянська держава в період відбудови народного господарства (1924-1925 рр.) - К., 1961.
9. Бабій Б.М. Союз і роль України в його утворенні. — К., 1972.
10. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. — Харків, 1993.
11. Багалій Д. Магдебурзьке право на Лівобережній Україні. — Львів, 1904.
12. Байчоров А.М. Правда и вымысел о Советской Конституции: Против буржуазных фальсификации Основного Закона СССР. — Минск, 1981.
13. Бахчисарайцев-Драбкин. Гражданские кодексы союзных республик. — М., 1926.

14. Білас І. Регресивно-каральна система в Україні (1917-1953). У 2-х книгах.—К., 1994.
15. Беляев П. Очерк права и процесса в эпоху Русской Правды. — М., 1895.
- Бондаревский А.В. Волосне управління та становище селян на Україні після реформи 1861р. —К., 1961.
17. Бойко І.Д. До питання про державність українського народу в період феодалізму// Український історичний журнал (далі УІЖ). — 1968. — №8.
18. Боско Б.Д., Ганжа О.І., Захарчук Б. І. Формування державних кордонів України. 1917-1920 рр. —К., 1991.
19. Боплан Г.Н. Опис України. — Львів, 1990.
20. Борисенок С. Звичаєве право Литовсько-Руської держави на початку XVI ст. // Збірник соціально-економічного Відділу УАН. Вип. III. - К.,1928.
21. Борисенок С. Утворення професійної адвокатури в Литовсько-руській державі // Праці комісії історії українського права Вип. III, ВУАН. — К.,1927.
22. Борьба с преступностью в Украинской ССР. — Т.1(1917-1925). — К., 1965.
23. Брайчевський М.Ю. Приєднання чи возз'єднання // Культура і життя. — 1990. — 1 і 8 липня.
24. Булдаков К.П., Кулешов С. В. История образования СССР и критика ее фальсификаторов. — М., 1982.
25. Вансвичус. С.А. Государственно-правовые институты Великого Княжества Литовского: по статутам 1529, 1566, 1588 гг. —Вильнюс, 1981.
26. Василенко М.П. Конституція Пилипа Орлика // Ученые записки Института истории Р АНИОН.— М., 1929.
27. Варфоломеева Т.В., Святоцький О.Д. та інші. Історія адвокатури України. - К., 1992.
28. Василенко М.П. Пам'ятник української правничої літератури. — Львів, 1925.
29. Василенко М.П. З історії устрою Гетьманщини. Критичні замітки/ Записки наукового товариства ім. Шевченка. — Т.108. — 1912.
30. Василенко М.П. Як скасовано Литовський статут // Записки соціально-економічного відділу ВУАН. — Т.2-3. — 1926.
31. Василенко М.П. Крестьянский вопрос в Юго-западном и Северо-Западном крае при Николае I и введение инвентарей // Великая реформа. - Т.4. —М., 1911.
32. Васильева Н.И. Гальгерин Г.В., Королев А.И. Первая российская революция и самодержавие. — Л., 1975.
33. Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада. — К., 1997.
34. Виленский Б.В. Судебная реформа и коитрреформы в России, — Саратов, 1969.
35. Вивід прав України. — Львів, 1991.
36. Винниченко В. Відродження нації. — Т. 1-3. — К., 1990,
37. Виноградская С.П., Рогожин А. И. Всеукраинский Центральный Исполнительный Комитет советов в первые годы советской власти (1917-1920г.г.) —Харьков, 1977.
38. Велидов А.С. Предисловие ко второму изданию // Красная книга ВЧК. — ТІ. — М, 1990. —С. 3-42.
39. Велидов А.С. Домыслы и факты в деятельности ВЧК // Военноисторический журнал. — 1990. — №4. — С.85-95.
40. Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: (Енциклопедичний довідник. — К., 1987.
41. Веселовський Б. Б. История земства. —Т. 1-4. — СПб, 1909-1911.
42. Верт Н. История Советского государства. — М., 1992.
43. Владимирский-Буданов М.Ф. Німецьке право в Польщі і Литві. — Львів, 1903-1904.

44. Власенко С. Міські ради на Україні. — Харків, 1927.
45. Воробейникова Т.У., Дубринова А.Б. Преобразование административно-полицейского аппарата, суда и тюремной системы России во второй половине XIX века. — К., 1973.
46. Вольфсон В. Підручник цивільного права. — Харків, 1927.
47. Волков К. Кримінальне право. — Харків, 1928.
48. Галичина, Буковина, Угорська Русь (составлено сотрудниками журнала "Украинская жизнь"). — М., 1951.
49. Гайдукевич В.Ф. Боспорское царство. — М.,Л., 1949.
50. Гайдукевич В.Ф. История античных государств Северного Причерноморья. — М.-Л., 1955.
51. Гамрецький Ю.М. Універсали — визначальні віхи історії Центральної ради / Український історичний журнал. — 1991. — №8-9.
52. Ганкевич Л. Союз українських адвокатів. — Львів, 1933.
53. Гарлиза В.В. Підготовка земської реформи 1864. — М., 1957.
54. Гарчев П. І., Овод В. В. Про створення Кримської Радянської Республіки в 1919р. //Український історичний журнал. — 1982. - №4.
55. Гельфанд Й. Історичний розвиток радянських конституцій. - К., 1948.
56. Герасименко М.П., Дудішевич К.К. Борьба трудящих Західної України за возз'єднання з Радянською Україною (1921-1938). — К., 1955.
57. Гершоноу М., Кельман Е. Комментарии к Земельному кодексу УССР. — Харьков, 1925.
58. Гершоноу М. Земельний суд. — Харків, 1928.
59. Гершоноу М., Кельман Е. Земельний кодекс УССР. — Харьков, 1929.
60. Голиков Д.А. Крушение антисоветского подполья в СССР. В 2-х книгах. — 4-е изд. — М., 1986.
61. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. — 1994.
62. Голобуцький Н.А. Дипломатическая история освободительной войны украинского народа 1548-1654 гг. — К., 1962.
63. Голобуцький І.О. Запорізька Січ в останні часи свого існування. — К., 1994.
64. Голобуцький В.А. Черноморское козацество. — К., 1956.
65. Гляков И. Советское право в период Великой Отечественной войны. - М., 1948.
66. Грозовський І.М. Звичаєве право запорозьких козаків. Дис. канд. юрид. наук. — Х., 1998.
67. Гончаренко В.Д. Всеукраинский съезд Советов рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов — верховный орган власти УССР в 1917-1937 года. — К., 1990.
68. Горбачев В.Н. Міське самоврядування в Україні за реформою 1970 року. — Харків, 1995.
69. Горбачевский Н. Словарь древнего актового языка Северо-Западного края и царства Польского. — Вильно, 1874.
70. Горин П. Очерки но истории Советов рабочих депутатов в 1905г. — 2-е изд. — М., 1930.
71. Готье Ю.В. История областного управления в России от Петра и до Екатерины П. Т. 1-2. — М., 1913.
72. Гришук В.К. Кодификация законодательства Украинской ССР (1956-1985). Текст лекций. — Львов, 1991.
73. Гришук В. К. Кодифікація кримінального законодавства України. — Львів, 1992.
74. Греков Б.Д. Киевская Русь. Изд. 5-е. — М., 1950.

75. Грозовський І. Звичаєве право Запорозької Січі // Радянське право, — 1991. — №10.
76. Гражданский кодекс советских республик. / Под ред. А.Малицкого - Харьков, 1927.
77. Гражданский процесс. Учебник / Под. ред. Клеймана. — М., 1940.
78. Гражданский процесс. Учебник под. ред. Адрамова. — М., 1946.
79. Грушевський М. Конституційне питання і українство в Росії. — Львів, 1995.
80. Грушевський М.С. Переяславська умова в Україні з Москвою 1654р. Статті й тексти. — К., 1917.
81. Грушевський М. Якої ми хочемо автономії і федерації. — К., 1917.
82. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нариси політичної історії. — К., 1993.
83. Гурвич Г. История советской конституции. — М., 1923.
84. Гуржій О. Українська козацька держава у другій половині ХУП-ХУІІІ ст. - К., 1996.
85. Давня історія України. У 2-кн. — К., 1994.
86. Данилова Є. Кодекс законів про працю. Коментар. — Х., 1929.
87. Данилович І.Н. Взгляд на литовское законодательство и литовские статуты // Юридические записки. — Т. 1. — М., 1841.
88. Данилович І.Н. Обзорение исторических сведений о состоянии Свода местных законов западных губерний. — СПб, 1837, 1911.
89. Даневский П. Об источниках местных законов некоторых губерний и областей России. —СПБ, 18747, 1957.
90. Даниленко В.М. та інші. Станілізм на Україні. 20-30 роки. — К., 1991.
91. Демченко Г. Наказание по Литовскому статуту. — К., 1894.
92. Державний центр УНР в екзилі. — К., 1993.
93. Дністрянський С. Загальна наука права і політики. — Прага, 1923.
94. Дорошенко Д.І. Огляд української історіографії. — К., 1996.
95. Драгоманов М. Пропаший час. Українці під московським царством (1654-1876) // Український історичний журнал. — 1991. —№9.
96. Дубровіна А.Б. Механізм управління, суспільний лад і і право України в період імперіалізму і буржуазно-демократичних революцій (1900-1917р.р.) - К.,1970.
97. Дубровіна А.Б. Суспільний лад, механізм управління та право України в період розкладу суспільно-кріпосницької системи і зростання капіталістичних відносин (перша половина ХІХ ст.) — К., 1996.
- 98.
98. Дубровіна А.Б. Судова система України першої половини ХІХ ст. // Вісник Київського університету №7. Серія права. — К., 1967.
99. Дукельський С.С. ЧК-ГПУ. — Х., 1923.
100. Дядиченко В.А. Нариси суспільно-політичного устрою Лівобережної України кінця ХVІІ — початку ХVІІІ ст. — К., 1959.
101. Дьячков С.В. Особенности социально-политического развития Штичных государств северного Причерноморья в I-III вв. н.э. — Автореф. дис. канд. ист. наук. — Х., 1987.
102. Евтихеев А. Основы советского административного права. — Харьков, 1925.
103. Ермолаев И.П., Кашафутдинов Р.Г. Свод законов Киевской Руси: учебное пособие для изучения "Русской Правды". — Казань, 1985.
104. Ерошкин П.П. Очерки истории государственных, учреждений дореволюционной России. — М., 1960.
105. Ерошкин Н.П., Куликов Ю.В., Чернов А.В. История государственных учреждений

дореволюционной России до Великой Октябрьской социалистической революции. — М., 1965.

106. Єфименко О.Я. Історія України та її народу. — К., 1992.
107. Єфименко А. Южная Русь. Очерки, исследования, заметки. — Т. 1-2. СПб.
108. Іваницький С. Повернута в минуле аграрна політика ліберальної буржуазії // Україна: журнал циклу наук, іст. — 1932. — №1-2, 3.
109. Іванис В. Симон Петлюра — президент України. — Торонто, 1952.
110. Індиченко П.Д. Земельне законодавство поміщицько-буржуазної Росії 1861-1917. - К., 1959.
111. Історія українського війська. — Львів, 1992.
112. Історія української влади. — Відень. — Київ, 1920.
113. Історія української адвокатури. — Т.2. — М., 1916.
114. Из истории милиции Советской Украины. — К., 1995.
115. Зайончковский П.А. Отмена крепостного права в России. Изд. 2.—М., 1960.
116. Зайончковский П.А. Российское самодержавие в конце XIX века. — М., 1978.
117. Зайончковский П.А. Правительственный аппарат самодержавной России в XIX веке. —М., 1978.
118. Землянский П.Г. Уголовно-процессуальное законодательство в первые годы Советской власти. — К., 1972.
119. Зимин А.А. Феодалная государственность и Русская правда// Исторические записки. — 1965.
120. Зимин Л.А., Нолик А.Г. Значение Русской Правды для развития русского, украинского и белорусского феодального права // Советское государство и право. — 1954. — №4.
121. Златопольський Д.Л., Чистяков О.И. Образование Союза ССР. — М., 1972.
122. Золотухина П.М. Развитие русской средневековой политико-правовой мысли. — М., 1985.
123. Жертвы репрессий. — Киев, 1993.
124. Казанцев С.М. История царской прокуратуры. — СПб, 1993.
125. Кадеев В. П. Про державний лад Херсонеса в перших століттях н.е. // Український історичний журнал. — 1971. — №9.
- 126.
127. Карев Д.С. Судостроительство. — М., 1948.
128. Каманин И. Последние годы самоуправления Киева по магдебургскому праву. — К., 1888.
128. Каришковский П.Й. Про державний устрій Ольвії // Український історичний журнал. — 1973. —№ 2.
129. Карпов Г. Критический обзор источников по истории Малороссии относящихся. — М., 1870.
130. Кедрин І. Берестейський мир: спомини і матеріали. — Л., 1928.
131. Кистяковский А.Ф. Права, по которым судится малороссийский народ. - К., 1879.
132. Кистяковский А.Ф. О значении судебной реформы в деле улучшения уголовного правосудия. — К., 1870.
133. Клунний Г. В боротьбі за селянство: земельне законодавство контрреволюційних урядів за час революції на Україні. — Х., 1926.
134. Коваль М. 1941-1945р.р. Україна // Український історичний журнал. — 1991. — №6.

135. Кодекс законів про працю Української РСР. — Київ, 1959.
136. Кожевников М.В. История советского суда. — М., 1991.
137. Козаченко И.Й. Земский собор 1653 года // Вопросы истории. — 1957. — №3.
138. Комаров Н.Л. Государственный Комитет Обороны постановляет. Документы. Комментарии. Воспоминания. — М., 1990.
139. Кони А.Ф. Отцы и дети судебной реформы. (К пятидесятилетию судебных установ). — М., 1914.
140. Конквест Р. Большой террор. — Рига, 1991.
141. Конквест Р. Жнива скорби. — К., 1993.
142. Конституция общенародного государства. — М., 1978.
143. Конституция СССР. Политико-правовой комментарий. — М., 1982.
144. Конституция УССР: реализация ее принципов и норм. - К., 1988.
145. Копиленко О.Л. Сто днів Центральної ради. — К., 1992.
146. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України. 1917-1920. Центральна Рада, гетьманство, директорія. — К.: Либідь., 1997.
147. Королівський С.М. Перший з'їзд Рад України. — К., 1957.
148. Коржихина Т.П. История государственных учреждений СССР. - М., 1986.
149. Коротких М.Г. Самодержавие и судебная реформа 1864 г. в России. — Воронеж, 1989.
150. Косик К. Україна і Німеччина у другій світовій війні. — Париж - Нью-Йорк - Львів, 1993.
151. Костицкий М. и др. Методы изучения историко-правовых явлений. — Львов, 1986.
152. Костів К. Конституційні акти відновленої Української держави 1917-1919 років і їхня політико-державна якість. — Торонто, 1964.
153. Костомаров Н.И. Исторические произведения. — К., 1989.
154. Костюк Г. Сталінізм на Україні (гене́за і наслідки). — К., 1995.
155. Котляревський С. СССР и союзные республики. — М., 1924.
156. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство — М., 1924.
157. Крип'яквич І.П. Богдан Хмельницький. — Львів, 1990.
- 158.
159. Крижанівський В. Про земельні закони УСРР. — К., 1928.
160. Кукушкін Ю.С., Чистяков О. И. Очерк истории Советской Конституции. — М., 1982.
160. Кульчицький В.С. Історія Конституції Української Радянської Соціалістичної Республіки. — Львів, 1956.
161. Кульчицький В.С. З історії адвокатури царської Росії // Проблеми правознавства. — 1996. — Вип.3.
162. Кульчицький В.С. Кодифікація права у XVIII ст. — Львів, 1958.
163. Кульчицький В.С. Галицька радянська республіка.—Львів, 1965.
164. Кульчицький В.С. Державний лад і право в Галичині (другій половині XIX — на початку XX ст.) — Львів, 1966.
165. Кульчицький В.С., Настюк М. І., Ткач А.П. та інші. Возз'єднання Закарпаття з Радянською Україною (соціально-політичні і правові основи). — Львів, 1985.
166. Кульчицький В. Галицький крайовий сейм — знаряддя соціального і політичного призначення трудящих (1981-1911 рр.) // Питання теорії і практики радянського права. — К. — Львів, 1953.

167. Кульчицький В.С. Джерела права в Галичині за часів австрійського панування // Проблеми правознавства. — вип.19. — К., 1971.
168. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя(1919-1925). — К., 1996.
169. Кульчицький В.С. Конституційне оформлення СРСР // Проблеми правознавства. — 1973. — Вип. 24. — С. 30-41.
170. Кульчицький В.С. Радянське будівництво в Північній Буковині (1940-1941рр.) // Проблеми правознавства. — 1974. — Вип.27. — С. 31-39.
171. Купрішін В., Сусло Д. На сторожі прав трудящих та інтересів держави. — К., 1973.
172. Курицын В.М. Становление социалистической законности. — М., 1983.
173. Курицын В.М. Государственное сотрудничество между Украинской ССР и РСФСР в 1917-1922 гг. — М., 1957.
174. Курицын В.М. 1937 год в истории советского общества // Советское государство и право. — 1988. — №2. — С. 109-119.
175. Курицын В.М. Советский государственный аппарат в период Великой Отечественной войны // Советское государство и право. — 1985. - №5.
176. Ландкоф С. Основи цивільного права. — К., 1941.
177. Лаппо И. Земский суд в великом княжестве Литовском в конце XVI и начале XVII // Журнал Министерства народного Просвещения. — VI. П.-1897.
178. Лаппа И. Подкоморский суд в Великом Литовском в конце XVI и начале XVII в. // Журнал Министерства народного Просвещения. — VIII. — 1899.
179. Лаппо И. Гродский суд в Великом Княжестве Литовском в XVII ст. // Журнал Министерства народного просвещения. — I-II. -1908.
180. Лашенко Р. Копні суди на Україні, їх походження, компетенція і устрій // Збірник правничої комісії Наукового товариства ім.Т.Шевченка. — Вип. 1-2. — Львів. — 1926-1927.
181. Лашенко Р. Переяславський договір 1654 р. між Україною і царем Московським // Ювілейний збірник в честь проф. Ст. Дністрянського. — Прага, 1923.
182. Лилик С. Західноукраїнська Народна республіка. — Львів, 1990.
- 183.
184. Левицький К. Великий зрив (до історії української державності від березня до листопада 1918 р. на основі споминів та документів). - Львів, 1991.
185. Ленін В.І. Повне зібрання творів. — Т. 1-46. — К., 1969-1978.
186. В.И.Ленин. Об Украине. В двух частях. — К., 1978.
187. Леонов С. В. Советская государственность: замыслы и действительность (1917-1920 гг.) // Вопросы истории. — 1990. — №12.
188. Леонтович Ф.И. Источники русско-литовского права. — Варшава, 1894.
189. Леонтович Ф.И. Очерки истории литовско-русского права. — СПб. 1894.
189. Леонтович Ф.И. Рада великих князей литовских // Журнал Министерства Народного Просвещения. — 1907. — № 9, 10.
190. Леонтович Ф.И. Русская Правда и Литовский Статути / Киевские Университетские Известия.—Киев, 1865.
191. Леонтович Ф.И. Веча, сеймы и сеймики в Великом княжестве Литовском / Журнал Министерства Народного Просвещения. — 1910. — № 2,3.
192. Леонтович Ф. Центральные судебные учреждения в Великом княжестве Литовском до и после унии // Журнал Министерства юстиции. — П. — 1910.
193. Леонтович Ф. Областные суды в Великом княжестве Литовском // Журнал Министерства юстиции. — П. — 1910.

194. Лещенко Н.Н. Крестьянское движение на Украине в связи с проведением реформы 1861 года.— К., 1959.
195. Литвак В.Г. Переворот 1961 года в России: почему не реализовалась реформаторская альтернатива. —М., 1991.
196. Лихачев М.Т. Аппарат принуждения Временного правительства //Советское государство и право. — 1979. —№10.
197. Лихачев М.Т. Структура центрального государственного аппарата Временного правительства // Советское государство и право. — 1985. — №1.
198. Ліхолат А. Розгром націоналістичної контрреволюції на Україні (1917-1922). - К., 1956.
199. Лівіцький М.Л. ДЦ УНР в екзилі між 1920 і 1940 роками. — Мюнхен-Філадельфія, 1984.
200. Лозинський М. Галичина в 1918-1920 рр. — Прага, 1922.
201. Лось Ф.Є. Революція 1905-1907 років на Україні. — К., 1955.
202. Лось Ф.Є. Україна в роки сталинської реакції. — М., 1944.
203. Лотоцький О. Українські джерела церковного права // Український Науковий Інститут — Варшава, 1931.
204. Лотоцький О. Симон Петлюра. —Варшава, 1936.
205. Любавский М.К. Областное деление и местное управление литовско-русского государства ко времени издания 1-го Литовского статута. — М., 1893.
206. Любавский М.К. Литовско-русский сейм. -М., 1900.
207. Ляхович О. Органи прокуратури України в період Великої вітчизняної війни // Радянське право. — 1971.— №11.
208. Мавродин В. В. Образование древнерусского государства и формирование древнерусской народности. — М., 1971.
209. Мазепа І. Україна в огні і бурі революції. — Т. 1-3. Прага, 1942.
210. Мазепа І., Феденко П. З історії Української революції. — Прага, 1930.
- 211.
211. Маймескулов Л.Н., Рогожин А.И., Сташис В.В. Всеукраинская Чрезвычайная Комиссия (1918-1922). — Харьков, 1971.
212. Макаренко В.П. Бюрократия и сталинизм. — Ростов-на-Дону, 1989.
213. Макогон С., Ткач, А., Цветков В. Розвиток радянської державності на Україні. — К., 1966.
214. Максименко Н.А. Сеймы литовско-русского государства до Люблинской унии. — Харьков, 1902.
215. Максимейко Н.А. Источники уголовных законов Литовского статута. — К., 1894.
216. Максимейко Н.Л. Опыт критического исследования Русской Правды. — Вып. 1. — Харьков, 1914.
217. Максимейко Н.Л. Русская Правда и литовско-русское право. — К., 1904.
218. Малиновский И.А. Учение о преступлении по Литовскому статуту. — К., 1894.
219. Малиновский И.А. Рада Великого княжества Литовского. — Томск, 1904-1910.
220. Малицкий А. Советское государственное право. — Харьков, 1926.
221. Малицкий Л. Советская Конституция. — Х., 1924.
222. Малицкий О., Ратіхієв О. Основи радянського адміністративного права. — Харків, 1928.
223. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. — Львів, 1990.
224. Маркс К. Замітки про реформу 1861 р. і пореформний розвиток Росії // Твори. — Т.19.

225. Мартос Б. Перші кроки Центральної ради // Український Історик. 1973. - №3-4.
226. Матвеев Г. К. История семейно-брачного законодательства Украинской ССР. — К., 1959.
227. Маркувич Є. Земельні судові справи. — Харків, 1925.
228. Маршрутами історії. — К., 1990.
229. Месяц В.Д. История кодификации права на Украине в первой половине XVIII века. —К., 1963.
230. Мельгунов С.П. Красный террор в России. — М., 1990.
231. Мельник С.К. Борьба за власть Советов в придунайском крае и воссоединение с Украинской ССР (1917-1850).
232. Микотин В.А. Переяславский договор 1654 года. — Прага, 1930.
233. Мироненко О.М. Правовий аналіз діяльності Центральної Ради. — К.,1995.
234. Мироненко О.М. Судові реформи при гетьмані П.Скоропадському // Правова держава. —Вип.7. — К., 1996.
235. Мироненко О.М. Світоч української державності. Політико-правовий аналіз діяльності Центральної Ради. — К., 1996.
236. Михайленко П.П. Нариси з історії кримінального законодавства Української РСР. — К., 1959.
237. Михайленко П.П. Уголовное законодательство и органы юстиции УССР в период борьбы за Советскую власть на Украине (1917-1920) — Львов, 1956.
238. Мишуга М. Державна адміністрація на Україні. — Кам'янець, 1919.
239. Мицюк О. Доба Директорії УНР. Спомини, роздуми. —Львів, 1939.
240. Миллер О. Очерки из истории и юридического быта старой Малороссии. Суды земские, городские и подкоморские в XVIII в.//сб. ХИФО, VIII. — Харьков, 1896.
- 241.
242. Михалева Н.А. Сущность и юридическая природа, конституции социалистических стран: Учеб. Пособие. — М., 1985.
243. Мішаніч О. В. Від карпатських русинів до закарпатських українців: Історико-літературний нарис. —Ужгород, 1991.
244. Могалевський Ю. Останній акт трагедії. — Львів, 1939.
245. Мордовцев Д. Гайдамачина. Историческая монография. — СПб. 1870.
246. Мороховец Е.Д. Крестьянская реформа 1861 года. — М., 1939.
247. Мрига В. Українська радянська держава у Великій вітчизняній війні // Радянське право.— 1970. — №5.
248. Назарян В. В. Теория и практика конституции союзной республики: — Ереван, 1987.
249. Настюк М. И. Сознание и деятельность советских органов юстиции западных областей УССР (1939-1941). — Львов, 1977.
250. Нова Конституція України. Текст Основного закону. Огляд і коментарі. — Київ, 1996.
250. Новосельцев А.П. Образование Древнерусского государства и первые его правители // Вопросы истории. — 1991. — №2-3.
251. Новосівський І.М. Нарис історії права Буковини і Бессарабії. (Записки наукового товариства ім. Шевченка). — Нью-Йорк - Париж -Сідней - Торонто, 1986.
252. Нольде Б.Э. Очерки истории кодификации местных гражданских законов при гр. Сперанском. Вып. 1.— СПб, 1906.
253. Оглоблин О. Українсько-московська угода 1654 р.— Нью-Йорк —Торонто, 1954.
254. Окіншевич Л. Церковні установи України — Гетьманщини ХУІ-ХУІІІ гг.—К..

1930.

255. Онищенко Н.Н. Становление и развитие источников советского права на Украине. — К., 1988.
256. Орлов Л. Тайная история сталинских преступлений. — М., 1991.
257. Павленко Ю., Храмов Ю. Українська державність у 1917-1919 рр. — К., 1995.
258. Падох Я. Нарис історії українського кримінального права. — Мюнхен, 1951.
259. Падох Я. Суди і судовий процес старої України. — Нью-Йорк — Львів, 1990.
260. Пащук А.Я. Грунтове судочинство на Лівобережній Україні у другій половині ХУП-ХУІІІ ст. — Львів, 1994.
261. Палієнко М. Право громадянства в сучасних федераціях і в СРСР. — Харків, 1926.
262. Пащук А. Й. Суд і судочинство на Лівобережній Україні в ХУП-ХУІІІ ст.ст. - Львів, 1967.
263. Пащук Я.Й. Організація судів на Україні в другій половині ХVІІІ ст.— Харків, 1961.
264. Первый Литовский статут 1529 года: Материалы республиканской научной конференции. — Вильнюс, 1982.
265. Петро Г.И. Советский государственный аппарат в годы Великой Отечественной Войны // Правоведение. — 1975. - №3.
266. Петухов Г.Е. Советский суд и становление советской законности в государственном управлении. — Киев - Одесса, 1982.
267. Переход к непу и революционная законность. — М., 1972.
268. Пирогова С.И. Из истории кодификации социалистического кооперативного законодательства в УССР (1923-1925) // Проблемы соц. законности. — 1978. Вып. 3. — С.132-136.
269. Пичета В.И. Аграрная реформа Сигизмунда-Августа в Литовско-русском государстве на Украине (ХУП-ХУІІІ вв.) — М., 1945.
270. Пичета В.И. Козацкое государство на Украине (ХУП-ХУІІІ вв.) — М., 1945.
271. Пичета В. И. Основные моменты исторического развития Западной Украины и Западной Белоруссии. — М., 1940.
272. Портнов В.П., Словин М.М. Этапы развития Советской Конституции.—М., 1982.
273. Погребінський О. Столипінська реформа на Україні. — Харків, 1931.
274. Полянський Н.Н. Царские военные суды в борьбе с революцией 1905-1907 гг. — М., 1958.
275. Поречин Г. Советские республики в их взаимодействиях. — Минск, 1922.
276. Портнов В.Л., Славин М.М. Становление правосудия Советской России (1917-1922гг.). — М., 1990.
277. Портнов В. П., Славин М.М. Этапы развития Советской Конституции. — М., 1982.
278. Потарикина Р.Р. Ревкоми України в 1918-1920 рр. — К., 1957.
279. Прицак О. Пилип Орлик, його конституція і бачення проблем тогочасної України//Дзвін. — 1990. — №2.
280. Приймак Т. Конституційний проект М.Грушевського 1905р. // Український історичний журнал. — 1991. — №1.
281. Пристайко В.І., Шаповал Ю.І. Справа "Спілки Визволення України". Невідомі документи і факти. — К., 1995.
282. Проблемы истории Крима: Тезисы докладов научной конференции. — Симферополь, 1991.—Вып. 1-2.
283. Прокоп М. Порушення політичних і національних прав в Україні 1975-1980 // Сучасність. — 1980 — №9. — С.90-106.

284. Прокоп М. Україна і українська політика Москви. — (Б.М.), 1981.
285. Прохода В. Уваги до праці Матвія Стахова "Україна в добі Директорії УНР" //Український історик. — 1967. — №1-2. — С.91-102.
286. Пушкарева И.М. Февральская буржуазно-демократическая революция 1917г. в России. — М., 1982.
287. Про минуле заради майбутнього. — К., 1985.
288. Пьянков А. П. Происхождение общественного, и государственного строя Древней Руси.— Минск, 1980.
289. 50 років возз'єднання Північної Буковини, хотинського, акерманського та Ізмаїльського повітів Бесарабії з Українською РСР: тези Доповіді республіканської наукової конференції, Чернівці, 22-24 лист. 1990р. —Чернівці, 1990.
290. Радянська енциклопедія історії України. — Т.1-4. — К., 1969-1972.
291. Развитие кодификации советского законодательства. — М., 1968.
292. Раудялюнас В. Подлинник украинского Кодекса "Права" 1743 года // Труды АН Литовской ССР. — Серия А. Общественные. Науки. —Т.4. Вильнюс, 1974.
293. Реабилитация. Политические процессы 30-50 годов. — М., 1991.
294. Рекотов П. В. Німецько-фашистський окупаційний режим в Україні 1941-1944р.р. — К. 1997.
- 295.
295. Революция на Украине (по мемуарам белых) — К., 1990.
296. Рейхель М. Союз Советских Социалистических Республик. Очерк конституционных отношении советских республик. — Харьков, 1925.
297. Рибалка І.К. Історія України. Дорадянський період. — К., 1991.
298. Римаренко Ю.Л. Національний розвій України. — К., 1995.
299. Рибалка І.К., Довгопоп В.М. Історія Української РСР. Епоха соціалізму. — К., 1992.
300. Ривлин А. Первые законодательные акты о советском суде на Украине // Советское государство и право. — 1949. — №11.
301. Ричка В.М. Про адміністративно-територіальний устрій давньоруських земель XI-XII ст.ст. // Український історичний журнал, 1983, №12.
302. Рыбаков Б.А. Киевская Русь и русские княжества XII-XIII вв. — М., 1982.
303. Рыбаков Б.А. Новая концепция предыстории Киевской Руси // История СССР. — 1981. —№1-2.
304. Рогов В.А. Государственный строй Древней Руси. — М., 1984.
305. Рогожин А.Й. Очерки истории социалистической законности УССР в период иностранной военной интервенции и гражданской войны. — Харьков, 1963.
306. Рогожин А.Й. Правоохранительные органы в первые годы Советской власти (1917-1920 гг.) —Х., 1981.
307. Рогожин А.И., Зайцев Л.А. Местные Советы Украины в годы Отечественной войны // Советское государство и право. — 1985. - №4.
308. Рогожин А.Й. Государство и право России в период становления и развития абсолютизма (вторая половина XVII - конец XVIII вв.). — К., 1989.
309. Розенфельд И.Б. Присоединение Малороссии к России (1654-1793): Исторический юридический очерк. - Пг., 1915.
310. Розсоха С. Сейм Карпатської України. — Львів, 1991.
311. Романчук О. Ультиматум. - К., 1990.
312. Салига Л.П. Боротьба Х.Г.Раковського за розширення прав України під час конституційного оформлення СРСР. (травень-жовтень) // Український історичний журнал.

— 1992.—№1.

313. Сафронов И.П. Государство и право России в период от февраля до октября 1917. —Харьков, 1965.

314. Сафронов И.П. Підготовка кодексу законів про працю 1922 р. на Україні // Проблеми правознавства. — 1967. — Вип.7.

315- Сафроненко К. А. Аграрное законодательство в России. — М., 1981.

316. Свердлов М.Б. От "Закона русского" к Русской Правде. — М., 1988.

317. Святоцкий А.Д. Создание советской адвокатуры // Проблемы правоуедения. — 1986-Вып.47.

318. Святоцькі О.Д. Радянська адвокатура. — К., 1990.

319. Сергійчук В. Доля української національної символіки. — К., 1990.

320. Сергеевич В. Лекции и исследования подревней истории русского права. 6-е вид. — П., 1910.

321. Сидельников С.М. Аграрная реформа Столыпина. —М., 1973.

322. Сідак В.С., Степанков В.С. З історії української розвідки та контррозвідки. (Нариси) 2-е вид. — К., 1994.

323. Скрипелев Е.А. Всероссийское учредительное собрание. — М., 1982.

324. Слабченко М. Опыты по истории права Малороссии ХУП-ХУШ ст. — Одесса, 1911.

325. Слабченко М. Центральные учреждения Украины ХУП-ХУШ ст. — Одесса, 1918.

326. Слабченко М. Судівництво на Україні ХУП-ХУШ ст. — Харків, 1919.

327. Слабченко М. Малороссийский полк в административном отношении. Историко-юридический очерк. — Одесса, 1909.

328. Слабченко М.Е. Эскизы из истории "Прав, по которым судится малороссийский народ" // Юбілейний Збірник на пошану академіка Д.І.Багалія. (ВУАН. Збірник іст.-філол. відділу.— №51) — К., 1927.

329. Смішко П.Г. Боротьба трудящих українських і придунайських земель за возз'єднання з УРСР (1917-1940 рр.). - Львів, 1969.

330. Сміян П.К. Жовтнева революція і Закарпаття (1917-1919 рр.) — Львів, 1972.

331. Смолій В.А., Гуржій О.І. Становлення української державності // УЇЖ, 1990, №10.

332. Советское гражданское право.//Под ред. С. Нильнянского. — М., 1940.

333. Советская историко-правовая наука. Очерки становления и развития. — М., 1978.

334. Советское право в период Великой Отечественной войны. В двух частях. — М., 1948.

335. Создание основ общественного законодательства. — М., 1972.

336. Соколов І. Суспільний устрій УРСР -К., 1938.

337. Соколов Б. Радянське державне право. — К., 1941.

338. Сокурєнко В. П., Кульчицкий В.С., Настюк М. И., Орач Е.Н., Тыщик Б.И. Социально-политическая закономерность и правовые основы воссоединения западноукраинских земель с УССР. — Львов, 1979.

339. Солженицын А.И. Архипелаг Гулаг: Опыт художественного исследования. — М., 1989.—Т.1-2.

340. Софроненко К.Л. Общественно-политический строй Галицко-Волынской Руси XI-XVIII веков. —М., 1955.

341. Софроненко К.А. Малороссийский приказ Русского государства второй половины ХУП-начала ХУІІ ст. — М., 1960.

342. Спирин Л.М. Россия 1917р.— М., 1987.

343. Старцев В. И. Внутренняя политика Временного правительства. — М., 1980.
344. Старцев В.И. Крах керенщины. — Х., 1982.
345. Стахів М. Гетьманський режим в 1918 році і його праводержавні якості. — Скрантон, 1950.
346. Стахів М. Україна в добі Директорії УНР. — Т.7. — Скрантон, 1963.
347. Стахів М. Третя Советська республіка в Україні. Нариси з історії воєнної інвазії Советської Росії в Україну і розвитку окупаційної системи в часі листопад 1919 — листопад 1924. — Нью-Йорк, 1968.
348. Степанков В.С. Українська козацька республіка в середині XVII століття і особливості політичного устрою та соціально-економічних відносин. — Хмельницький, 1990.
349. Степанков В.С. Богдан Хмельницький і проблеми державності України//Український історичний журнал. — 1991. — №9.
350. Стерчо П. Карпато-українська держава. - Львів, 1994.
351. Страницы истории советского общества. Факты, проблемы, люди. — М.Д1989.
352. Судебник Казимира (1648г.) — Вильнюс, 1967.
353. Сусл Д.С. Історія суду Радянської України (1917-1967). — К., 1968.
354. Сусл Д.С. З історії прокуратури Радянської України // Проблеми правознавства. — 1967.—Вип.7.
355. Сурилов А.В. Общественно-политический строй и право Великого Княжества Литовского. — Кишинев, 1961.
356. Сурилов О., Чорнорзуб П. Міські комітети оборони — Місцеві органи влади в роки Великої Вітчизняної війни // Радянське право. — 1975. - №2.
357. Табачник Д., Розтальний В. Сталінський терор: Україна наприкінці тридцятих: Історико-документальна сповідь // К., — 1989. — №2.
358. Таранов А.П. Історія Конституції УРСР. — К., 1957.
- Тарановський Ф.В. Обзор памятников Магдебургского права западно-русских городов Литовской эпохи. — Варшава, 1897.
360. Тези про 330-річчя воз'єднання України з Росією (1654-1954р.р.). - Схвалені ЦК КПРС.—К., 1954.
361. Ткач А.П. Право України. — Хмельницький, 1992.
362. Ткач А.П. Історія кодифікації дореволюційного права України. - К.,1968.
363. Ткач А.П. Складання української державності в період народно-визвольної війни 1648-1654 рр. // Наукові Записки Київського Університету. (Т.13. — Вип.7.
364. Ткач А.П. Причини ліквідації автономної України в складі Російської імперії // Проблеми правознавства. — Вип.4. — К., — 1966.
365. Теличенко И. Очерк истории малороссийского права до введения Свода законов. — К., 1888.
366. Теплицький В.Н. Реформа 1861 року і аграрні відносини на Україні. — К., 1959.
367. Тищик Б.Й. Галицька Соціалістична Радянська Республіка (1920) — Львів, 1970.
368. Тищик Б.Й., Вівчаренко О.А. Західноукраїнська Народна Республіка. -1918-1923 рр. — Коломия, 1993.
369. Тищик Б.Й., Вівчаренко О.А. Українська Народна Республіка. 1918-1923 рр. — Коломия, 1994.
370. Тищик Б.Й. Організація і структура державного апарату Галицької Соціалістичної Радянської Республіки (1920р.). — Львів, 1996.
371. Тихомиров М. Н. Исследование Русской Правды. — М., 1991.
372. Тихомиров М.Н. Древнерусские города. — М., 1956.

373. Тихомиров М.Н. Пособие для изучения Русской Правды. — М., 1953.
374. Толочко А.П. Князь в Древней Руси: власть, собственность, идеология. — К., 1992.
375. Толочко П.П. Древняя Русь. Очерки социально-политической истории. — К., 1987.
376. Толочко П.П. Київська Русь — К., 1996.
377. Третий Литовский статут 1588 года // Материалы республиканской конференции. — Вильнюс. — 1989.
378. Тхор В.І. Про органи управління в містах України другої половини ХУП-ХУІІІ ст. // Український історичний журнал. — 1975 - №2.
379. Украинские Карпаты: История. — К., 1989.
380. Універсали Центральної ради // Український історичний журнал.
381. — 1987.—№9.
381. Усенко І. В. Первая кодификация законодательства Советской Украины.—К., 1989.
382. Усенко І.Б. Позасудова репресія. Як це починалося // Комуніст України. — 1990. — №2.
383. Усенко І.Б. Україна в роки непу: доля курсу на революційну законність. — Харків. 1995.
384. Фалькевич П., Житковский Н. Административный кодекс УССР. — Харьков, 1929.
385. Фалькевич Й. Радянський державний устрій. — Харків, 1929.
386. Фроянов И.Я. Киевская Русь. Очерки социально-политической истории. - Л., 1980.
387. Фроянов И.Я. Исторические реалии в летописном сказании о призвании варягов // Вопросы истории. — 1991. — №6.
388. Фукс С. І. Радянська держава і право в період іноземної воєнної інтервенції та громадянської війни (1918-1920) —Харків, 1960.
389. Харитонов В.Л. Лютнева буржуазно-демократична революція 1917 р. на Україні // Український історичний журнал. — 1987. —№2.
390. Харитонов В.Л. Лютнева революція 1917 р. на Україні. — Х., 1965.
391. Хачатуров Р.Л. Становление права (на материалах Киевской Руси).— Тбилиси, 1988.
392. Химинець Ю. Закарпаття—земля української держави: Нотатки з історії Закарпаття. — Ужгород, 1991.
393. Христюк П. Замітки і матеріали української революції 1917-1920 рр. — Відень, 1921-1922. —Вип.І-ІV.
394. Цибко О.Г. Революційно-визвольна боротьба трудящих Західної України за возз'єднання з УРСР (1934-1939 рр.) — Львів, 1963.
395. Черкаський І.Ю. Судові реформи гр. К.Г.Розумовського. — К., 1914.
396. Черкаський І. Громадський (копний) суд на Україні-Русі ХVІ-ХVІІІ ст. // Праці комісії історії українського права УАН. — Вип. ІV-V. - К., 1928.
397. Черкасова Н.В. Формирование и развитие адвокатуры в России 60-80-е годы XIX в.—М., 1987.
398. Чернецький. История Литовского статута // Киевские университетские известия. — 1967.—№1-12.
399. Чехович В.А. Победа Великого Октября и становление государственного Союза Советских Республик (1917-1922 гг.) —К., 1986.

400. Чехович В.А. Проблеми національно-державного будівництва України в роки непу. — Харків, 1995.
401. Чотири універсали. — К., 1990.
402. Чубатий М. До історії адвокатури на Україні. — Львів, 1934.
403. Чубатий М. Основи державного устрою Західно-Української Республіки. — Львів, 1920.
404. Чубатий М. Княжа Русь — Україна та виникнення трьох східнослов'янських націй — Нью-Йорк — Париж, 1964. (Записки наукового товариства ім. Т.Шевченка. — Т.178).
405. Чубатий М. Державно-правове становище українських земель Литовсько-руської держави // Записки наукового товариства ім.Т.Шевченка. — Львів, 1924.
406. Шабульдо Ф.М. Земли Юго-Западной Руси в составе Великого княжества Литовского. — К., 1987.
407. Шаповал Ю.І. Україна 20-50 років: Сторінки ненаписаної історії. — К.,1993.
408. Шаповал М. Занепад УНР. — Париж, 1935.
409. Шевченко Ф.П. Боротьба за Радянську владу на Закарпатській Україні. — К., 1950.
410. Шевченко Ф.П. Політичні та економічні зв'язки України з Росією в середині XVII ст.— К., 1959.
411. Шевчук В. Козацька держава. — К., 1995.
412. Шелухін С. Історично-правничі підстави української державності. — Вінніпег, 1929.
413. Шелухін С. До вивчення "Руської Правди" // Науковий ювілейний збірник Українського університету в Празі, присвячений Т.Г.Шевченкові. 4.2. — Прага, 1930.
414. Іпліхтер А. Государственная дума и ее роль в освободительном движении. — СПб., 1906.
415. Шморгун П. Ради робітничих депутатів на Україні в 1905р. — К.,1955.
416. Штам С.И. Управление народным образованием в СССР (1917-1936). Историко-правовое исследование. — М., 1985.
417. Щапов Я.Н. Государство и церковь Древней Руси X-XIII ст.ст. — М., 1989.
418. Щербина В. До питання про статті Богдана Хмельницького // Ювілейний Збірник на пошану М.С.Грушевського (ВУАН. Збірник іст. філол. відділу. — № 76) — Т.1. — К., 1928.
419. Щербина П.Ф. Судебная реформа 1864 года на Правобережной Украине. — Львов, 1974.
420. Юридична освіта і наука на Україні. — К., 1992.
421. Юрченко О. Українсько-російські стосунки 1917р. в правовому аспекті.— Мюнхен, 1971.
422. Юшков С.В. Очерки по истории феодализма в Киевской Руси. — М., 1940.
423. Юшков С.В. Общественно-политический строй и право Киевского государства. — М., 1940.
424. Юшков С. В. Русская Правда, ее происхождение, источники и значение. — М., 1950.
425. Юшков С.В. Русская Правда. Тексти на основі 7 списків та 5 редакцій. — К., 1935.
426. Ющик О. Реформування законодавчого процесу: проблеми і перспективи // Віче. — 1995.—№2.
427. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. Т. 1-3. — Львів, 1990-1992.
428. Яковлів А. Українсько-московські договори в ХУП-ХУІІІ віках — Варшава, 1934.
429. Яковлів А. Український кодекс 1743 року "Права, по которм судится малороссийский народ". — Мюнхен, 1949.

4320. Яковлів А. Статті Богдана Хмельницького. Перший договір між Україною і Росією 21 березня 1854р. // Пам'ятники України. — 1991. - №2.
431. Яковлів А. Основи Конституції УНР. — Париж, 1935 (Народна газета, 1991, №16).
432. Яковлів А. Договір гетьмана Богдана Хмельницького з Москвою року 1654 // Ювіл. збірник на пошану академіка Д. І. Багалія. (ВУАЛ. Збірник іст.-філол. відділу — К51.) — К., 1927.
433. Яковлів А. До історії кодифікації українського права XVIII ст. // Праці Української історико-філологічного товариства в Празі. — Т.2. Прага, 1939.
434. Яковлів А. Німецьке право в працях українських правників XVIII ст. // Науковий збірник Українського вільного університету в Празі. — Прага, 1942.
435. Яковенко Д.Т. Высшие органы государственной власти Украинской ССР в условиях социализма (1917-1927 гг.) — К., 1975.
436. Якубовская С.И. Развитие СССР как союзного государства (1922-1936 гг.) — М., 1972.
437. Яневський Д.Б. Маловідомі конституційні акти України 1917-1920 рр. — К. 1991.
438. Яневський Д. Б. Українська Центральна Рада — перші кроки до новітньої державності (березень - листопад 1917р.) // Минуле України: відновлені сторінки. — К. 1991.
439. Ярмыш А.Н. Наблюдать неотступно. — К., 1990.
440. Ярмыш А.Н. Судебные органы царской России в период империализма (1900-1917 гг.). Учебное пособие — К., 1990.